

DNB Bank ASA
Postboks 1600 Sentrum
0021 OSLO

VÅR REFERANSE
22/1985

DERES REFERANSE

DATO
15.12.2022

Tilsynsrapport

1. INNLEDNING

Finanstilsynet gjennomførte tematisyn i DNB Bank ASA 6. april 2022. Tematisynet dekket forhold knyttet til markedsovervåkingsfunksjonen og markedsovervåkingsystemene i DNB Markets (heretter omtalt som Foretaket), og er en del av et bredere tilsyn med tre ulike hovedtema som ble varslet i brev 15. februar 2022 (Varslet).

Formålet med tematisynet har vært å undersøke hvordan Foretaket etterlever kravene til markedsovervåking og rapportering, jf. Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 596/2014 om markedsmissbruk (MAR), som ble gjennomført i norsk rett 1. mars 2021. Det følger av MAR artikkel 16 nr. 2, se verdipapirhandelloven (vphl.) § 3-1, at enhver person som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, skal etablere og opprettholde effektive ordninger, systemer og fremgangsmåter for å avdekke og rapportere mistenkelige ordrer og transaksjoner. Kravene til markedsovervåking og rapportering er nærmere spesifisert i delegert kommisjonsforordning (EU) 2016/957 (Kommisjonsforordningen), se verdipapirforskriften (vpf.) § 3-1 (8).

Foretaket mottok Finanstilsynets foreløpige tilsynsrapport 1. november 2022 (Rapporten), og har gitt sine kommentarer til denne i brev datert 30. november 2022 (Tilsvaret).

2. KORT OM FORETAKETS MARKEDSOVERVÅKING

Finanstilsynet har etterspurt og gjennomgått dokumentasjon knyttet til Foretakets markedsovervåkingsfunksjon og systemer for markedsovervåking. Dokumentasjonen omfatter blant annet relevante rutiner og retningslinjer, systembeskrivelser og alarmstatistikk.

Group Compliance Markets (Compliance) har gjennomført en risikovurdering av markedsmissbruk innenfor alle grupper av finansielle instrumenter som handles gjennom Foretaket. Risikovurderingen ble gjennomført i samarbeid med representanter for aktuelle enheter i divisjonene Valuta/Renter/Råvarer og Aksjehandel, og er utgangspunkt for Foretakets vurdering av omfanget av overvåking for de ulike produktene.

Foretaket har et system for elektronisk overvåking av transaksjoner i aksjer og aksjerelaterte derivater. Systemet er programmert for å avdekke markedsmanipulasjon og innsidehandel, og

forsøk på slik atferd. Systemet henter Foretakets ordre- og transaksjonsdata, samt øvrig markedsdata, fra børsene i Oslo, Stockholm, København og Helsinki der Foretaket er medlem. Det hentes også inn nyhetsmeldinger fra utstedere, flaggemeldinger og lignende. Systemet genererer etter det opplyste mellom 100-200 alarmer daglig, basert på ordrer og transaksjoner fra foregående dag (T+1).

Ikke-nordiske transaksjoner i aksjer og aksjerelaterte derivater er ikke dekket av det elektroniske markedsovervåkingssystemet, og blir manuelt overvåket i henhold til egen rutine. Foretaket har informert om at det er i dialog med leverandør om mulighetene for å få også dette området dekket av elektronisk overvåking.

Obligasjoner og sertifikater overvåkes gjennom en annen elektronisk løsning. Denne løsningen genererer ukentlige rapporter over transaksjoner som tilfredsstillende valgte uttrekkskriterier, herunder prisavvik fra kalkulert markedspris og nyheter om den aktuelle utstederen. Informasjon om omsetninger, rentekurver, børsmeldinger mv. hentes fra ulike kilder. Foretaket har benyttet det aktuelle systemet til elektronisk overvåking av obligasjoner siden høsten 2021. Systemet er fortsatt under utvikling, og Foretaket har opplyst at det har tett samarbeid med leverandør for å få opp kvaliteten på uttrekket av transaksjoner som skal undersøkes nærmere.

Valuta-, rente- og råvarederivater dekkes ikke av et elektronisk markedsovervåkingssystem. Det fremgår av Foretakets rutine "Governance framework – Market Abuse Surveillance and Reporting (MAR) – DNB Markets", punkt 4.7.3., blant annet at "*FICC [Fixed Income, Currency and Commodities] has not implemented automated surveillance systems to monitor derivatives trading, due to the nature of the instruments, no publication of customer orders, very rare occurrences of inside information, and trading based on RFQ [Request for quotes]*". Det fremgår videre av rutinen at seksjon Kundestøtte og Clearing (oppgjørsenheten) gjennomfører daglige manuelle kontroller som blant annet sjekker avvik fra markedskurs og plukker ut alle transaksjoner med avvik over en fastsatt grense til nærmere undersøkelser. Denne kontrollen identifiserer kontrakter som kan utgjøre forsøk på markedsmanipulasjon i valuta- og rentederivater. Råvarederivater registreres i et annet handelssystem og inngår ikke i ovennevnte kontroll. For hver handel som inngås i denne produktgruppen henter megler inn tre kvoterte priser som lagres og er med på å dokumentere blant annet at inngått pris er i tråd med markedskurs på handelstidspunktet.

Compliance er ansvarlig for Foretakets markedsovervåkingssystem, herunder løpende overvåking av alarmer fra overvåkingssystemene. Et team på tre ansatte har ansvar for behandling av alarmer knyttet til aksjer og aksjerelaterte instrumenter. Disse tre utfører også manuell kontroll av ikke-nordiske transaksjoner i aksjer og aksjederivater. To andre ansatte har ansvar for gjennomgang av alarmer i obligasjoner og sertifikater. Det er Compliance som beslutter om rapport om mistenkelige ordrer og transaksjoner (STOR) skal sendes til Finanstilsynet.

3. OVERVÅKING AV ALLE ORDRE OG TRANSAKSJONER

3.1 Rettslig grunnlag

Det følger av Kommisjonsforordningen artikkel 2 nr. 1 at personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, skal etablere og opprettholde ordninger, systemer og framgangsmåter som sikrer:

- a) effektiv og løpende overvåking av alle mottatte og formidlede ordrer og alle gjennomførte transaksjoner, med sikte på å avdekke og identifisere ordrer og transaksjoner som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon.

Det følger videre av artikkel 2 nr. 2 at forpliktelsene omhandlet i nr. 1 får anvendelse på ordrer og transaksjoner som er knyttet til ethvert finansielt instrument, og skal gjelde uavhengig av:

- a) i hvilken egenskap ordren plasseres eller transaksjonen gjennomføres,
- b) hvilke typer kunder som berøres,
- c) hvorvidt ordrene ble plassert eller transaksjonene ble gjennomført på eller utenfor en handelsplass.

Foretaket skal etter artikkel 2 nr. 5 sikre at ordningene, systemene og fremgangsmåtene som omhandlet i artikkel 2, nr. 1:

- a) er hensiktsmessige og står i forhold til omfanget av, størrelsen på og arten av deres forretningsvirksomhet,
- b) vurderes regelmessig, i det minste gjennom en årlig revisjon og intern gjennomgåelse, og oppdateres ved behov,
- c) er dokumentert skriftlig på en tydelig måte, herunder eventuelle endringer eller oppdateringer av dem, med sikte på å overholde denne forordning, og at de dokumenterte opplysningene oppbevares i en periode på fem år.

Det følger av Kommisjonsforordningen artikkel 3 nr. 1 at ordningene, systemene og fremgangsmåtene omhandlet i artikkel 2 skal:

- a) gjøre det mulig å utføre individuelle og sammenlignende analyser av hver transaksjon som er gjennomført og hver ordre som plasseres, endres, trekkes eller avvises i handelsplassens systemer, og når det gjelder personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, også utenfor en handelsplass,
- b) utløse varsler om virksomhet som krever ytterligere analyser med sikte på å avdekke mulig innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon,
- c) omfatte all handelsvirksomhet de berørte personene utøver.

Foretaket skal på anmodning gi Finanstilsynet de opplysningene som viser at deres systemer er hensiktsmessige og står i forhold til omfanget av, størrelsen på og arten av deres forretningsvirksomhet, herunder opplysninger om graden av automatisering som anvendes i slike systemer, jf. Kommisjonsforordningen artikkel 3 nr. 2.

3.2 Finanstilsynets foreløpige vurderinger i Rapporten

Omsetning i andre verdipapirforetaks navn

Foretaket har opplyst til Finanstilsynet at en betydelig del av Foretakets omsetning i norske aksjer ikke er dekket av det elektroniske markedsovervåkingssystemet. Dette gjelder i tilfeller der ordrer overføres til andre verdipapirforetak, såkalte "receiving brokers", og eksekveres i deres navn, enten på Foretakets medlemsbørser eller på andre handelsplasser. Handelsdata fra denne type transaksjoner er ikke inkludert i grunnlaget for alarmer i overvåkingssystemet. Finanstilsynet skrev i Rapporten at det gikk ut fra at tilsvarende også var gjeldende for et større antall omsetninger i øvrige nordiske aksjer som eksekveres i navnet til en "receiving broker".

Foretaket opplyste i e-post 6. mai 2022 at selv om denne omsetningen ikke inkluderes i grunnlaget for alarmer, så vil de aktuelle ordrene/transaksjonene likevel kunne bli gjenstand for undersøkelse i forbindelse med Foretakets undersøkelser av alarmer, nyheter og tips. Dette fordi Foretaket ved slike undersøkelser vil vurdere all aktivitet i de respektive aksjene. Videre legger Foretaket til grunn at "receiving brokers" har egne overvåkingssystemer som dekker ordrene som går gjennom dem, slik at også disse ordrene og transaksjonene er gjenstand for elektronisk overvåking.

Omsetning av store ordre som deles og eksekveres på flere markedsplasser

Finanstilsynet viste i tilsynsmøtet til en større transaksjon som var handlet gjennom Foretaket, fem dager før offentliggjøringen av en melding som medførte en betydelig kursoppgang i den aktuelle aksjen. Finanstilsynet stilte spørsmål om hvilke alarmer som var utløst som følge av denne ordren/transaksjonen, og hvordan disse var håndtert og dokumentert. Foretaket informerte om at den aktuelle ordren/transaksjonen ikke hadde utløst noen alarmer, og at det dermed ikke var foretatt noen undersøkelser av dette forholdet.

Finanstilsynet stilte oppfølgende spørsmål til dette i e-post 22. april 2022. Foretaket skriver i sitt svar 6. mai 2022 at børsmegler hadde vurdert den aktuelle ordrens størrelse opp mot antatt likviditet i aksjen, og valgte først å se om det var mulig å få tak i aksjer i "dark pools". Dette viste seg vellykket, slik at kun 0,6 % av den totale ordren ble handlet på Oslo Børs. Det var kun aksjene som ble handlet på Oslo Børs som ble en del av grunnlaget for alarmer i overvåkingssystemet, og gitt de parameterne som ligger i systemet ble ikke alarm om mulig innsidehandel utløst. Dette til tross for at det fremgår av Foretakets arbeidsinstruksjoner for overvåkingssystemet at kravene for at alarm om mulig innsidehandel trigges *"er satt lavt for å fange alle tilfeller der det er noe aktivitet fra DNB Markets sin side i tilknytning til en announcement. [Overvåkingssystemet] ser som default på handelsaktivitet seks handelsdager tilbake i tid på denne typen alarm"*.

Foretaket opplyser videre at det ikke er uvanlig at ordrer kan ende opp med å bli eksekvert ved en skjevfordeling av omsetning mellom medlemsbørser og andre handelsplasser. Foretaket har imidlertid igangsatt et samarbeid med leverandøren av markedsovervåkingssystemet om en løsning som vil overføre transaksjonene gjort utenfor medlemsmarkedene til systemet, slik at også disse inngår i grunnlaget for elektronisk overvåking.

Finanstilsynets foreløpige vurderinger

En stor del av Foretakets omsetning i aksjer er ikke omfattet av Foretakets elektroniske markedsovervåking. Dette gjelder aksjer som eksekveres gjennom "receiving brokers". Finanstilsynet kunne ikke se at denne type omsetning var kommentert i Foretakets rutiner for markedsovervåking, eller underlagt noen form for manuell kontroll fra Compliance. Finanstilsynet skrev i Rapporten at det ikke er tilstrekkelig at disse ordrene og transaksjonene overvåkes av systemene til "receiving brokers". Foretaket skal selv ha ordninger, systemer og framgangsmåter som sikrer effektiv og løpende overvåking av alle mottatte og formidlede ordrer og alle gjennomførte transaksjoner.

Finanstilsynet viste videre til at overvåkingssystemets oppsett med innhenting av handelsdata fra børsene der Foretaket er medlem, og ikke fra Foretakets handelssystem, medfører at store ordre som splittes på flere handelsplasser kan risikere å ikke bli fanget opp på korrekt måte i overvåkingssystemet. Foretaket har opplyst at oppsplitting av ordrer er vanlig. Finanstilsynet vurderte det slik at dette forholdet utgjør en svakhet ved Foretakets overvåkingssystem, og kan medføre at mistenkelige ordrer og transaksjoner ikke blir fanget opp og rapportert. Dette illustreres

med den ovennevnte ordren som Finanstilsynet viste til i tilsynsmøtet. Det var Finanstilsynets vurdering at denne ordren burde vært analysert og vurdert som en potensiell rapportering av STOR til Finanstilsynet.

Basert på det ovennevnte var det Finanstilsynets foreløpige vurdering at Foretaket har brutt kravene til effektiv og løpende overvåking av alle mottatte og formidlede ordrer og alle gjennomførte transaksjoner, jf. Kommisjonsforordningen artikkel 2, jf. MAR artikkel 16. Dette gjelder blant annet for en stor del av Foretakets omsetning i norske aksjer som eksekveres gjennom "receiving brokers". Finanstilsynet var kritisk til dette.

3.2 Foretakets kommentarer i Tilsvaret

Foretaket skriver i Tilsvaret at dets omsetning i aksjer gjennom "receiving brokers" ikke er eksplisitt nevnt i Foretakets rutineverk for markedsovervåking. Det faktiske virkeområdet for overvåkingssystemet er beskrevet til å omfatte ordrer og transaksjoner som er innsendt og eksekvert på de nordiske børser. Dette datagrunnlaget har vært vurdert som tilstrekkelig for å utløse relevante alarmer. Foretaket viser til at selve saksbehandlingen av alarmene vil omfatte samtlige av Foretakets ordrer og handler, inklusive handler som er gjennomført via "receiving brokers". Foretaket har forsøkt å justere alarmparametrene slik at det skal utløses heller flere alarmer enn for få.

Foretaket skriver videre at det tar til etterretning at handler som eksekveres av Foretakets "receiving brokers" bør omtales på en tydeligere måte. Foretaket vil derfor foreta nødvendige tilpasninger i sitt rutineverk. Foretaket skriver videre at markedsovervåkingsfunksjoner hos "receiving brokers" ikke har vært tiltenkt å utgjøre noe annet enn en marginal del av Foretakets overordnede kontrollstruktur på området.

Foretaket er for øvrig enig i at den nærmere angitte ordren og handelen burde utløst en alarm i overvåkingssystemet, og dannet grunnlag for videre analyse og vurdering av STOR. Foretaket forklarer at den konkrete ordren/handelen ble utført i en atypisk setting hva angår likviditet, eksekvering og så videre. Etter tilsynsmøtet i april 2022 har Foretaket justert alarmparameterne i produksjonsmiljøet i overvåkingssystemet. Det er videre foretatt en kontrollkjøring mot ordre- og handelsdata fra den aktuelle dato som ga et tilfredsstillende resultat, ved at det ble utløst en innsidealarm på den konkrete ordren/handelen. Foretaket viser til at det også, etter tilsynsmøtet, er innført daglige, manuelle kontroller som fokuserer på de aksjer som har hatt størst kursoppgang/kursnedgang foregående børsdag. Dette gjøres for å sikre at ikke øvrige atypiske handler blir oversett.

Foretaket skriver videre i Tilsvaret at overvåkingssystemets dekningsmodell har vist seg å ha sine svakheter i en atypisk situasjon. Foretaket mener at det på dette grunnlaget er strengt å konkludere med at Foretaket ikke har hatt en effektiv og løpende overvåking, og anmoder om at det også ses hen til frekvensen av og kvaliteten på de STOR som Foretaket over årene har sendt inn til Finanstilsynet.

Avslutningsvis viser Foretaket til at det har inngått avtale med leverandør om en utvidelse av dekningsområdet til markedsovervåkingssystemet. Denne utvidelsen vil, etter Foretakets oppfatning, løse de forhold som er tatt opp vedrørende omsetning gjennom "receiving brokers" og

dekke alle relevante europeiske markedsplasser inkludert "dark pools". Arbeidet er igangsatt og Foretaket har som ambisjon å ha en ny dekningsmodell implementert så snart som mulig.

3.3 Finanstilsynets konklusjon

Foretakets vurderinger av de ordninger, systemer og fremgangsmåter som skal ligge til grunn for overvåking av de enkelte instrumentgruppene tar som nevnt utgangspunkt i en risikovurdering av markedsmisbruk for samtlige finansielle instrumenter som handles gjennom Foretaket.

Foretakets rutiner og systemer for markedsovervåking har imidlertid ikke dekket ordrer og transaksjoner i aksjer som eksekveres gjennom "receiving brokers". Dette gjelder en betydelig del av Foretakets totale omsetning i aksjer. Det er Finanstilsynets konklusjon at også slike ordrer og transaksjoner er omfattet av kravet til effektiv og løpende overvåking av alle formidlede ordrer og alle gjennomførte transaksjoner, og at Foretaket dermed ikke fullt ut har oppfylt kravene i Kommisjonsforordningen artikkel 2 nr. 1 og 2, jf. MAR artikkel 16.

Det er videre Finanstilsynets vurdering at overvåkingssystemets oppsett med innhenting av handelsdata fra handelsplassene, og ikke fra Foretakets handelssystem, har kunnet medføre at store ordre som splittes opp og eksekveres på flere handelsplasser ikke blir fanget opp i overvåkingssystemet. Finanstilsynet anser at dette har vært en svakhet ved Foretakets overvåkingssystem som kan ha medført at mistenkelige ordrer og transaksjoner ikke har blitt fanget opp og rapportert. Dette illustreres ved den ovennevnte ordren/transaksjonen, som etter Finanstilsynets vurdering skulle ha vært gjenstand for alarm og nærmere analyse for mulig rapportering av STOR. Finanstilsynet tar til etterretning at den aktuelle transaksjonen ble utført i en atypisk setting hva gjelder blant annet likviditet og eksekvering, og at Foretaket har justert alarmparametre og innført daglige manuelle kontroller for å fange opp denne type transaksjoner.

Finanstilsynet tar videre til etterretning at Foretaket vil foreta nødvendige tilpasninger i sitt rutineverk, og at Foretaket har iverksatt arbeid for at omsetning på alle europeiske markedsplasser inkludert "dark pools", skal dekkes av Foretakets overvåkingssystem. Foretaket vurderer det slik at dette også vil løse de forhold som er tatt opp vedrørende omsetning gjennom "receiving brokers".

4. Dokumentasjon på analyse av alarmer

4.1 Rettslig grunnlag

Det følger av Kommisjonsforordningen artikkel 2 nr. 1, at personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, skal etablere og opprettholde ordninger, systemer og fremgangsmåter som sikrer:

- a) effektiv og løpende overvåking av alle mottatte og formidlede ordrer og alle gjennomførte transaksjoner, med sikte på å avdekke og identifisere ordrer og transaksjoner som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon, eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon,
- b) oversending av rapporter om mistenkelige transaksjoner og ordrer til vedkommende myndigheter i samsvar med kravene i denne forordning og ved bruk av malen i vedlegget.

Det følger videre av Kommisjonsforordningen artikkel 3 nr. 8 at som en del av ordningene og fremgangsmåtene som er omhandlet i artikkel 2 nr. 1 og 3, skal personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, og markedsoperatører og verdipapirforetak som driver en handelsplass, i en periode på fem år oppbevare opplysninger som dokumenterer den analysen som ble utført med hensyn til ordrer og transaksjoner som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon, og begrunnelsen for at en rapport om mistenkelig transaksjoner og ordre ble oversendt eller ikke ble oversendt. Disse opplysningene skal legges frem for vedkommende myndighet på anmodning.

4.2 Finanstilsynets foreløpige vurderinger i Rapporten

Finanstilsynet ba i Varselet om dokumentasjon og vurderinger knyttet til de fem siste alarmene i hvert kvartal i 2021 som var analysert og vurdert av Foretaket, men som ikke hadde resultert i innsending av STOR.

Foretaket skrev i svarbrev 14. mars 2022 at: *"Vi har ikke noen særskilte krav til dokumentasjon av alarmer som er "nærmere" å bli en STOR-rapport enn øvrige alarmer, utover det som er nevnt under punkt 31. Dersom en alarmbehandler har gjennomført ytterligere undersøkelser og konkludert med at alarmen ikke ender opp i en STOR så har ikke DNB nødvendigvis noen annen dokumentert oversikt over dette enn eventuelle kommentarer som er skrevet inn i [markedsovervåkingssystemet]. Selv om alarmen er undersøkt grundigere vil den se ut som en hvilken som helst annen alarm (ofte med status investigated)".* Ovennevnte punkt 31 i Foretakets svarbrev omtaler blant annet arbeidsinstruksjonen for markedsovervåkingssystemet der det fremgår at *"Dersom det oppfattes som nødvendig i behandlingen av alarmer kan ytterligere dokumentasjon (ordrejournaler, transaksjonslogger, lydopptak, eposter, kommunikasjon via Bloomberg/Eikon osv) lagres på eget filområde etablert for dette formål. Alarmen merkes i så fall med kategorien "Investigated".*

Finanstilsynet har gjennomgått Foretakets statistikk for alarmbehandling ("Alert Management Reports") for 2021. Et større antall alarmer var i 2021 kategorisert som "Investigated", som i henhold til ovennevnte rutine skal brukes i tilfeller det foretas nærmere undersøkelser.

Finanstilsynet skrev i Rapporten at Foretaket ikke har oversendt noen form for dokumentasjon på analyser og vurderinger av alarmer som ikke har ført til rapportering av STOR, og heller ikke dokumentasjon på kommentarer som er lagt inn overvåkingssystemet i forbindelse med alarmbehandlingen.

Dokumentasjon knyttet til analyser som blir utført med hensyn til mistenkelige ordrer og transaksjoner, og begrunnelsen for at en STOR-rapport ble oversendt eller ikke ble oversendt til Finanstilsynet, skal oppbevares i en periode på fem år. Opplysningene skal legges frem for Finanstilsynet på anmodning. Til tross for et stort antall utløste alarmer i 2021, og en rekke alarmer som var kategorisert som "Investigated", har ikke Foretaket kunnet fremlegge dokumentasjon på analyser og vurderinger av alarmer utover de som er rapportert til Finanstilsynet som STOR. Det var Finanstilsynets foreløpige vurdering at Foretaket med dette har brutt kravene til dokumentasjon i Kommisjonsforordning 2016/957 artikkel 3 nr. 8, jf. MAR artikkel 16.

Finanstilsynet viste også til at Foretakets overvåkingssystem opererer med en rekke kategorier for å beskrive behandlingen av alarmer. Finanstilsynet anbefalte at Foretaket utarbeider klare kriterier for

å sikre lik praksis mellom alarmbehandlerne ved kategorisering av alarmene. Finanstilsynet skrev at dette var viktig for at alarmstatistikken skal kunne benyttes effektivt i arbeidet med å utvikle mest mulig effektive systemer og fremgangsmåter for avdekking av markedsmissbruk.

4.3 Foretakets kommentarer i Tilsvaret

Foretaket viser i Tilsvaret til at det ikke er uvanlig at Foretaket behandler 100 alarmer per dag. Foretaket benytter seg av saksbehandlingsfunksjonaliteten som tilbys i overvåkingssystemet, hvor man kan legge på både sjablonmessige og individuelle kommentarer på den enkelte alarm. Foretaket skriver at dette er helt avgjørende for en effektiv prosessering av alarmer.

Foretaket skriver videre at det har dokumentasjon på undersøkelsen av alarmer i sitt overvåkingssystem, men at denne informasjonen ikke har vært kategorisert slik at det er enkelt å trekke ut de "*fem siste nesten-STOR's*" per kvartal, slik Finanstilsynet ba om. Det ble derfor ikke oversendt dokumentasjon til Finanstilsynet på dette punktet.

Foretaket viser i denne sammenheng til at det har oversendt arbeidsinstruksjon ved håndtering av alarmer til Finanstilsynet. I instruksjonen er det eksempelvis beskrevet hva som er naturlige kontroller å utføre, og hvordan Foretaket benytter saksbehandlingsfunksjonaliteten i overvåkingssystemet ved prosessering av alarmtypen "Possible Insider Trading after Announcement". Typisk vil en slik alarm som ikke fører til innsending av STOR kategoriseres som "Explained", og ha en kommentar om at alarmbehandleren har sett på handler i forkant av nyhet og at ikke noe spesielt er avdekket. Foretaket skriver at det er disse kommentarene som sammen med arbeidsinstruksjonen utgjør den kontroll og analyse som Finanstilsynet har etterspurt, inkludert dokumentasjon på konklusjon om ikke å sende inn STOR. Foretaket skriver videre at alarmhistorikken inklusive saksbehandlingsinformasjonen lagres i overvåkingssystemet, og at ordrelogger og transaksjonsdata naturligvis er lagret i Foretakets handelssystemer.

Foretaket tar Finanstilsynets kommentarer til etterretning, og vil etterstrebe å utvikle arbeidsbeskrivelsene slik at de spesifiserer relevante kontrolltiltak for en type alarm, og angir hvilken grad av dokumentasjon som skal utarbeides. Foretaket opplyser også at det i overvåkingssystemet er innført en tydeligere og mer konsistent kategorisering av alarmer som enten har resultert i en STOR, eller "vurdert STOR, men ikke sendt".

Foretaket presiserer at selv om det tar til etterretning et påpekt forbedringspotensial rundt dokumentasjonen av alarmprosesseringen, så er ikke dette ensbetydende med at Foretaket mener det har mangelfulle prosesser for identifisering av mistenkelige ordrer og transaksjoner, og rapportering av STOR.

Foretaket skriver også at det vil utarbeide klarere kriterier for hvordan samtlige alarmer behandles, og dokumentere tydeligere i sine arbeidsinstruksjoner hva den enkelte kategorisering betyr, slik at ettersyn med de kontroller, analyser og vurderinger som er gjort lettere kan utføres.

4.4 Finanstilsynets konklusjon

Det følger som omtalt over av Kommisjonsforordningen artikkel 3 nr. 8, at som en del av ordningene og fremgangsmåtene som er omhandlet i artikkel 2 nr. 1 og 3, skal personer som på forretningsmessig grunnlag tilrettelegger eller gjennomfører transaksjoner, og markedsoperatører og

verdipapirforetak som driver en handelsplass, i en periode på fem år oppbevare opplysninger som dokumenterer den analysen som ble utført med hensyn til ordrer og transaksjoner som kan utgjøre innsidehandel, markedsmanipulasjon eller forsøk på innsidehandel eller markedsmanipulasjon, og begrunnelsen for at en rapport om mistenkelig transaksjoner og ordre ble oversendt eller ikke ble oversendt. Disse opplysningene skal legges frem for Finanstilsynet på anmodning.

Foretaket har vist til at relevant dokumentasjon finnes ulike steder i Foretakets systemer, men at den ikke er kategorisert slik at Foretaket enkelt kan trekke ut de fem siste "nesten-STORs" som Finanstilsynet ba om. Foretaket har derfor ikke oversendt etterspurt dokumentasjon til Finanstilsynet. Det er dermed Finanstilsynets konklusjon at Foretaket ikke har overholdt Kommisjonsforordningen artikkel 3 nr. 8, jf. MAR artikkel 16. Finanstilsynet tar for øvrig Foretakets kommentarer og beskrevne tiltak til etterretning.

For Finanstilsynet

Roy V. Halvorsen
seksjonssjef

Elise Ødegård
senior tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.